

Sterke broer

Wonen van ouderen, enkele realisaties

We beseffen allemaal dat het wonen van ouderen en het zoeken naar aangepaste woonvormen een belangrijk item zal worden in de toekomst. We zijn het er allemaal over eens dat wonen van ouderen niet beperkt mag blijven tot de keuze tussen zolang mogelijk thuis blijven wonen of het betrekken van een kamer in een rusthuis of RVT. Vaak wordt dat laatste aanzien als laatste stap, zodat velen momenteel nog te lang twifelen om deze overstap te zetten. Het kan ook anders en dat bewijzen diverse alternatieve woonvormen in het buitenland, maar ook al in Vlaanderen. Zo heeft de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid zich gebogen over een mogelijk alternatief, nl. het meegroeiwonen. Dit najaar en volgend jaar heeft het Platform Wonen van Ouderen enkele woonhappenings gepland in het kader van wonen van ouderen. Dat Platform heeft ook een ontwerp-gids voor levenslang wonen opgemaakt (u vindt deze onder meer op de website van de VHM, www.vhm.be). Verder merken we dat steeds meer instanties zich bewust worden van de nood aan aangepaste woonvormen voor ouderen. In dit artikel wil ik even 2 geslaagde sociale huisvestingsprojecten in de kijker plaatsen; deze projecten zijn gangmaker voor wat betreft zelfstandig wonen van ouderen én verdienen hun plaats in deze reeks van de betere sociale huisvestingsprojecten. Het gaat om 't Roetje in Wuustwezel en Postelarenweg in Mol. Beide projecten vindt u ook terug in het artikel 'Sociale huisvesting in de kijker!' in deze editie van Rndom Wonen.

't Roetje (Wuustwezel)

SHM: de Voorkempen (Wuustwezel)
 Ontwerper: architect Edwin Binnemans
 Bewoond: einde 2002

't Roetje is een project van 15 seniorenwoningen en 1 conciërge-appartement. De woningen zijn gelegen te Sterbos, achter de kerk in de woonwijk "Nieuwendijk".

De 15 gelijkvloerse woningen zijn volledig aangepast voor senioren. Iedere woning beschikt over een woonkamer, een keuken, een slaapkamer, een badkamer en een bergruimte. Dit project biedt niet alleen aangepaste woongelegenheden, de bewoners worden bovendien aangemoedigd zich te integreren in het sociale dorpsgebeuren van Sterbos.

Er zijn een aantal duidelijke meerwaarden in dit project terug te vinden, zowel op het gebied van architectuur als op het gebied van

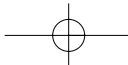

stedenbouwkundige opvatting. Zo zijn de 16 woningen gegroepeerd rond een overdekte lichtstraat. Alle inkomdeuren komen uit op deze binnenstraat, zodat ze een ontmoetingsruimte wordt. De straat is tevens ingericht met rieten stoelen en gevormd tot een gezellige ontmoetingsruimte voor bewoners, familie, burens,.... Op initiatief van de bewoners worden hier activiteiten georganiseerd. Er staan ook verschillende materialen ter beschikking van de bewoners, o.a. tafels, stoelen, trapladders, enz. Verder is bij de aanleg van de directe omgeving rekening gehouden met de integratie van dit project in de omgeving. Op een leuk pleintje aan de voorzijde zijn er enkele pétanquebanen ingericht. Deze staan voor iedereen ter beschikking. In de gemeenschappelijke fietsenberging wordt een gemeenschappelijk toilet voorzien.

Belangrijk om aan te stippen is het feit dat de woningen in plan en uitvoering aangepast zijn aan het wonen van ouderen. De woningen werden dan ook specifiek voorbehouden voor personen vanaf 55 jaar. De 15 gelijkvloerse woningen zijn ingericht voor dat doel: lage drempels, ruime slaapkamer, handgrepen aan toilet en douche, zitje in douche, enz. Alle gelijkvloerse woningen zijn rolstoelbeweeglijk.

Naast het aangepaste aanbod van woonaccommodatie door de SHM, kunnen de bewoners beroep doen op verschillende hulpverleningsorganisaties. Mutualiteiten, o.c.m.w.'s, vrijwilligers, de private sector en anderen verstrekken hulp en diensten zoals verpleging, hulp in het onderhoud van de woning, warme maaltijden, alarm-systemen, vervoer, enz.

De ontwerpers hebben een geheel ontworpen dat ook architecturaal hoge ogen gooit. Er werd afgewisseld van kleur en materiaal. De inkompartijen hebben een typische metalen 'poort'. 't Roetje is een meerwaardeproject op vele vlakken.

Postelarenweg (Mol)

SHM: Molse Bouwmaatschappij voor de Huisvesting

Ontwerper: architecten Pieters & Smet
Bewoond: 2001

De CV 'Molse Bouwmaatschappij' realiseerde in 2002 een geslaagd project voor bejaarden, nl. 28 appartementen aan de Postelarenweg te Mol. Het geheel is gebouwd in een V-vorm met in de open zijde een ontmoetingsruimte met dienstlokalen en ondergronds de centrale stookruimte. De 28 appartementen zijn ondergebracht in 2 gebouwen, telkens met 7 appartementen op het gelijkvloers en op de verdieping.

De toegangen tot de woningen zit aan de buitenzijde van het gebouw en komen uit op een overdekte passerelle. Uiteraard is deze passerelle te bereiken via een buitentrap, maar ook met de lift. Door de toegangen tot de individuele woningen een beetje naar binnen te laten springen ontstaat een aangenaam ritme en als het ware een private ruimte. Aan de achterzijde zitten alle private buitenruimten, zoals een klein tuintje voor de gelijkvloers gelegen appartementen en een ruim terras voor de hoger gelegen woongelegenheden. Zo hebben de bewoners een goed zicht op het binnengebied en kan er ook van op de terrassen een praatje geslagen worden. Alle woningen zijn gelijk, hebben 1 slaapkamer en zijn 64 m² groot.

De architectuur van dit project is een verademing voor de omgeving. Langs de straatzijde vallen onmiddellijk het volumespel, het kleurgebruik, de afwisseling in materialen en het ritme positief op. Verder opteerden de ontwerpers voor een uiterst hedendaagse architectuur. De plannen van de woningen zitten ook logisch in elkaar zodat aan de basisvereiste voor een beter project voldaan is. Tot nog even aanstippen dat dit project ook inzake rationeel energiegebruik en duurzaamheid enkele stapjes verder staat dan vele andere projecten. Dit aspect werd in het VHM-informatieblad reeds uitvoerig toegelicht. "(...) In het kader van de bevordering van nieuwe energietechnologieën heeft de Vlaamse Gemeenschap aan de Molse Bouwmaatschappij een investeringssubsidie toegekend

voor een doorgedreven isolatie van bejaardenflats en een energiezuinige stookplaats met geïntegreerde zonneboiler.

In het project is met de volgende aandachtspunten rekening gehouden:

- een doorgedreven isolatie van de buitenschil van de bejaardenflats;
- de keuze van een centrale, energievriendelijke stookplaats met condenserende hoogrendementsketel op aardgas;
- het gebruik van zonnecollectoren voor de productie van sanitair warm water.

Dit project wordt op vlak van energie opgevolgd door het VITO. (...)" (uit VHM-informatieblad)

Dit sociaal huisvestingsproject is een mooi voorbeeld van bejaardenhuisvesting met uitgesproken architectuur binnen een bestaande woonwijk en met aandacht voor rationeel energiegebruik en duurzaamheid.

Beide projecten, 't Roetje en Postelarenweg, duiden dat binnen sociale huisvesting de nodige aandacht wordt besteed aan wonen voor ouderen. Aangenaam is ook vast te stellen dat dit – in deze gevallen – gecombineerd wordt met het streven naar een meerwaardearchitectuur en duurzaamheid. Gelukkig zijn dit geen uitzonderingen in de sociale huisvestingssector.

KURT HERREGODTS

PR SOCIALE ARCHITECTUUR – COÖRDINATOR

